

Eisen n.a.v. nieuwe regelgeving (wet kansspelen op afstand -> onderdeel van de WoK)

Sinds 1 maart 2021 is de wet Kansspelen op afstand in werking getreden. Deze wet is onderdeel van de WoK geworden. Belangrijke wijziging is de legalisering van online kansspelen. Daarvoor is de Kansspelautoriteit (KSA) geheel verantwoordelijk. Maar er zijn tegelijkertijd ook nieuwe regels gekomen voor de fysieke locaties, deze zien vooral op het voorkomen van kansspelverslaving en op reclame. In dit document een overzicht, n.a.v. de Wegwijzer Speelautomaten voor gemeenten, opgesteld door de KSA. Waar deze nieuwe regels gevolgen hebben voor het proces van vergunningverlening of de vergunning zelf staan deze **rood** gearceerd.

Nieuwe regels houders aanwezigheidsvergunningen speelautomatenhal

- Houders van een aanwezigheidsvergunning moeten sinds 1 oktober 2021 controleren of bezoekers geregistreerd staan in het Cruksregister. Als dat het geval is, moet de toegang geweigerd worden
- Ook moeten houders van een aanwezigheidsvergunning het speelgedrag van spelers registreren en analyseren
- Bij (vermoedens van) onmatig speelgedrag moet er een gesprek met de speler plaatsvinden
- Als er aanleiding is, moet de speler worden geadviseerd tot vrijwillige inschrijving in Cruks
- Als de speler dit advies niet opvolgt, moet de Kansspelautoriteit worden gewaarschuwd door de houder van de aanwezigheidsvergunning via de kennisgeving problematisch speelgedrag
- Verder moeten houders van een aanwezigheidsvergunning beleid voor jongvolwassenen ontwikkelen
- **Ook gelden er ten opzichte van de Wet op de kansspelen aangescherpte eisen op het gebied van verslavingspreventiebeleid, onder meer wat betreft de eisen die er worden gesteld aan het personeel**

Aanwezigheidsvergunningen Speelautomatenhallen (uit de Wegwijzer)

- De gemeente is verplicht in de vergunning in ieder geval het voorschrift op te nemen dat alleen kansspelautomaten mogen worden opgesteld die eigendom zijn van de houders van exploitatievergunningen. Dit voorschrift is hetzelfde als voor horeca-inrichtingen.
- Verder moet de gemeente in de aanwezigheidsvergunning opnemen dat de vergunninghouder zorg moet dragen voor een beleid ter voorkoming van kansspelverslaving (zie paragraaf 5.1 onder b).
- Er geldt een wettelijke leeftijdseis van 18 jaar voor een speelautomatenhal. **Speelautomatenhallen dienen op deugdelijke wijze de leeftijd te verifiëren en te controleren of een speler niet in Cruks is opgenomen.** Als dit in orde is kunnen zij een entreebewijs verstrekken. Er moet sprake zijn van een sluitende toegangscontrole.

Verslavingspreventiebeleid

Hoogdrempelige inrichtingen en speelautomatenhallen moeten beschikken over een verslavingspreventiebeleid.

Het verslavingspreventiebeleid van de speelautomatenhal moet met ingang van de

Wet kansspelen op afstand aan extra eisen voldoen. Het verslavingspreventiebeleid

bevat in ieder geval een beschrijving van de wijze waarop de implementatie van verslavingspreventieve maatregelen en voorzieningen in de organisatie alsmede de passende en effectieve toepassing van deze maatregelen en voorzieningen is

gewaarborgd. Bij deze beschrijving wordt in ieder geval bijzondere aandacht geschonken aan:

1. de samenwerking met deskundigen en ervaringsdeskundigen;
2. de risicoanalyse;
3. de basis cursus en aanvullende cursus (zie ad c);
4. de verstrekking en samenstelling van de informatie (zie ad d);
5. de analyse van het speelgedrag;
6. de interventie maatregelen ten aanzien van de speler;
7. de toepassing van verslavingspreventieve maatregelen en voorzieningen ten aanzien van jongvolwassenen;
8. de wijze waarop wordt voorkomen dat wervings- en reclameactiviteiten gericht zijn op maatschappelijk kwetsbare groepen van personen en jongvolwassenen (zie 4.9);
9. de onderbouwing van de periode waarbinnen de speler geen bonus wordt aangeboden ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van deze regeling.

Er bestaan geen (aanvullende) wettelijke eisen voor het verslavingspreventiebeleid

van hoogdrempelige inrichtingen en daarmee is het verslavingspreventiebeleid in beginsel vormvrij.

De Ksa adviseert gemeenten om bij de verlening van de aanwezigheidsvergunning niet alleen te (laten) toetsen op het hebben van verslavingspreventiebeleid dat aan de (nieuwe) wettelijke eisen voldoet, maar tevens te beoordelen of het (nieuwe) beleid concreet is doorgevoerd in de gehele bedrijfsvoering. Hierbij valt te denken aan de aanwezigheid van folders, registratie van het speelgedrag, of een procedure waarmee spelers zich kunnen laten uitsluiten van deelname. Maar ook of de speelautomatenhal daadwerkelijk passend intervenueert. Ten slotte wordt geadviseerd het beleid te beoordelen op de aanwezigheid van een (jaarlijkse) evaluatie- en verbetercyclus.

Opleidingsvereiste

Wie moeten worden opgeleid?

Op grond van artikel 30d, vierde lid, onder b van de Wok moeten beheerders en bedrijfsleiders van inrichtingen waar kansspelautomaten staan opgesteld over

kennis en inzicht beschikken over het gebruik van speelautomaten en de daaraan verbonden risico's van gokverslaving. Deze eisen zijn in de nieuwe regelgeving nader uitgewerkt in artikel 6 van het Besluit Werving, reclame en verslavingspreventie en in de artikelen 7 t/m 11 van de Regeling Werving, reclame en verslavingspreventie. In de uitwerking van de opleidingseisen wordt in het Besluit en de Regeling werving, reclame en verslavingspreventie kansspelen geregeld:

- wie er moeten worden opgeleid;
- wanneer zij moeten worden opgeleid;
- welke thema's aan de orde moeten komen in de cursussen;
- aan welke kwaliteitseisen moet worden voldaan, en
- hoe wordt aangetoond dat aan het opleidingsvereiste is voldaan.

Een hoogdrempelige inrichting moet beschikken over een DHW-vergunning. Eén van de vergunningseisen is dat de beheerders en bedrijfsleiders over voldoende kennis en inzicht beschikken met betrekking tot sociale hygiëne.⁷⁸ In het kader hiervan komt ook de problematiek van het gokken en gokverslaving aan de orde. Deze personen beschikken derhalve op basis daarvan over een zekere mate van kennis en inzicht met betrekking tot het gebruik van speelautomaten en de daaraan verbonden risico's van gokverslaving.

Leidinggevenden, personen op sleutelposities en personen werkzaam in speelautomatenhallen die zijn belast met het toelaten van en het toezicht op spelers, moeten met goed gevolg een basiscursus verslavingspreventie voltooien, voordat zij hun functie uitoefenen. Deze basiscursus mag eventueel ook via elektronische weg worden afgenomen.

Personen werkzaam in speelautomatenhallen die zijn belast met het toelaten van en het toezicht op spelers moeten ook een aanvullende cursus verslavingspreventie met goed gevolg voltooien. De aanvullende cursus hoeft nog niet te zijn afgerond voordat de betreffende medewerker in dienst treedt, maar wel voordat deze persoon werkzaamheden gaat verrichten waarvoor de vereiste kennis moet zijn opgedaan.

De aanvullende cursus is nadrukkelijker gericht op het aanleren van vaardigheden, de cursus mag daarom niet via elektronische weg worden afgenomen. Ook de aanvullende verslavingspreventiecursus moet minimaal iedere drie jaar succesvol worden herhaald.

In het verslavingspreventiebeleid van de speelautomatenhal moet zijn opgenomen welke functionarissen welke cursus moeten volgen. Een certificaat of ander bewijs dat de deelnemer is geslaagd voor de betreffende cursus, afgegeven door de cursusorganisator, geldt als bewijsstuk.

Toezicht op opleidingsvereiste

Zowel de Ksa als gemeenten hebben een toezichthoudende taak wat betreft het voldoen aan het opleidingsvereiste. Dat betekent dat de gemeente zowel bij vergunningverlening aan speelautomatenhallen (van tevoren) als bij het toezicht daarna controle op de aanwezigheid van opleidingscertificaten kan houden. De Ksa kan deze controles eveneens uitvoeren in het kader van haar reguliere toezicht (op grond van artikel 4a van de Wok). Bij controles in de horeca kan de gemeente nagaan of over het bewijsstuk sociale hygiëne wordt beschikt.

Informatie aan spelers

Personen die deelnemen aan kansspelen in speelautomatenhallen moeten worden voorgelicht over het gevoerde verslavingspreventiebeleid, de specifieke kenmerken van de aangeboden spel(len), de risico's van de spel(len) en verantwoord speelgedrag.

De inhoud van de informatie moet zijn opgesteld in samenwerking met deskundigen. Deze informatie heeft als doel om ervoor te zorgen dat spelers bewust en verantwoord binnen hun mogelijkheden en budget spelen. **Concreet betekent dit**

dat in de speelautomatenhal op opvallende plaatsen voorlichtingsmateriaal aanwezig moet zijn met informatie over verantwoord speelgedrag en over de mogelijkheden van hulpverlening. Dit materiaal kan bestaan uit fysieke folders en/of digitale middelen. Uitgangspunt is dat de informatie voor alle bezoekers eenvoudig en op discrete wijze te raadplegen is.

De speelautomatenhal moet naast het algemene voorlichtingsmateriaal tevens toegang bieden tot een aantal websites, waaronder die van (lokale) verslavingszorginstellingen, anonieme hulp, een voorziening voor inschrijving in Cruks, de website van het landelijk loket verslavingspreventie en de website van de Ksa. Niet alleen moeten contactgegevens van de lokale verslavingszorginstellingen beschikbaar zijn, maar ook moet de speelautomatenhal met de lokale verslavingszorginstelling(en) afspraken hebben gemaakt over doorgeleiding van spelers naar deze instellingen.

Toezicht op informatievoorziening

Zowel de Ksa als de gemeente heeft een toezichthoudende taak wat betreft het voldoen aan het vereiste omtrent informatievoorziening. Voor gemeenten betekent dit dat zij bij het toezicht kunnen controleren of voorlichtingsmateriaal in de speelautomatenhal aanwezig is, een consumentenversie van het verslavingspreventiebeleid, de verwijzing naar de diverse websites en of contactgegevens van de lokale verslavingszorginstellingen beschikbaar zijn.

Wat betreft speelautomaten in de horeca, kan de gemeente in de vergunning het

voorschrift opnemen dat de speelautomaten op een plaats moeten staan waar het personeel goed zicht kan houden op de spelers en hun speelgedrag.

Werving en reclame

De regels voor werving en reclame zijn vastgelegd in het Besluit- en de Regeling werving,

reclame en verslavingspreventie kansspelen.⁸⁴ Zie hiervoor ook paragraaf 4.9.

Deze

regels gelden alleen voor de houders van een aanwezigheidsvergunning voor speelautomatenhallen.

Houders van een aanwezigheidsvergunning voor de horeca mogen geen wervings- en reclameactiviteiten ontplooiën voor de door hen aangeboden kansspelen.

De Ksa houdt toezicht op naleving van deze regels. Wel bestaat op grond van artikel 30d, eerste lid, van de Wok de mogelijkheid voor de gemeente om – indien de omstandigheden daartoe aanleiding geven – voorschriften aan de aanwezigheidsvergunning

te verbinden ten aanzien van tot de speler gerichte werving en reclame.

Dat betekent dat per gemeente en per vergunning een afweging gemaakt zal moeten

worden ten aanzien van het opnemen van dergelijke voorschriften in de vergunning.

Met name in die gemeenten waar bijvoorbeeld in de lokale pers of op lokale radio- of

televisiestations actief reclame wordt gemaakt voor speelautomatenhallen, kan daartoe de noodzaak bestaan.

Leges: De gemeente mag een vergoeding vragen voor een

aanwezigheidsvergunning per

speelautomatenhal. De gemeente bepaalt de hoogte hiervan, maar de regelgeving bevat een maximum dat afhankelijk is van het aantal kansspelautomaten waarvoor vergunning wordt verleend. Het maximum wordt gevormd door een basisbedrag van 22,50 euro plus een variabel bedrag van 34 euro per kansspelautomaat. Bij bijvoorbeeld tien kansspelautomaten is de maximum vergoeding dus $22,50 + (10 \cdot 34) = 362,50$ euro. Dit maximum geldt voor een tijdvak van twaalf maanden.

Als de aanwezigheidsvergunning verleend wordt voor een kortere of langere periode, moet het bedrag naar verhouding worden verlaagd of verhoogd. Het bedrag mag echter nooit hoger zijn dan het maximum voor vier jaar.

Aanwezigheidsvergunningen hoogdrempelige inrichtingen

- De gemeente is verplicht in de vergunning in ieder geval het voorschrift op te nemen dat alleen kansspelautomaten mogen worden opgesteld die eigendom zijn van de houders van exploitatievergunningen;
- De gemeente moet in de vergunning opnemen dat de vergunninghouder zorg moet dragen voor een beleid ter voorkoming van kansspelverslaving.
- Verder leert de ervaring dat de vergunninghouder in de praktijk geen toezicht kan

houden op zijn kansspelautomaten als de automaten niet duidelijk in het zicht van het personeel zijn geplaatst. Dit speelt vooral bij samengestelde inrichtingen, omdat die uit verschillende delen bestaan. Het wordt daarom aanbevolen om, in ieder geval bij samengestelde inrichtingen, een vergunningsvoorschrift aan de vergunning te verbinden dat borgt dat kansspelautomaten op een zodanige plaats worden opgesteld dat het personeel er goed zicht op heeft.

Looptijd:

De Wok bepaalt dat de vergunning voor bepaalde of onbepaalde tijd wordt verleend, en bevat geen beperkingen aan de looptijd van de vergunning. Maar een gemeente mag alleen een aanwezigheidsvergunning verlenen aan een inrichting met een DHW-vergunning, en is verplicht om de aanwezigheidsvergunning in te trekken als er geen DHW-vergunning meer van kracht is.⁴⁶

Leges: *De gemeente bepaalt zelf de vergoeding die ze vraagt voor een aanwezigheidsvergunning, met een maximum van 90,50 euro per twaalf maanden. Bij een vergunning voor een kortere of langere periode wordt het maximum naar verhouding verlaagd of verhoogd. Maar het bedrag mag echter nooit hoger zijn dan 362 euro.*

De vergunninghouder mag geen wervings- en reclameactiviteiten ontplooiën ten aanzien van de door hem aangeboden kansspelen (waaronder kansspelautomaten).

Toezicht

Kansspelautoriteit en gemeenten houden samen toezicht op:

- Zorgplicht: kansspelaanbieders houden spelers in de gaten en grijpen in indien nodig, sluiten spelers uit en verwijzen naar zorg
- Werving, reclame en verslavingspreventie

De Kansspelautoriteit houdt toezicht op de technische aspecten van speelautomaten.

Sinds 1 april 2021 heeft de Kansspelautoriteit in het kader van bestuursrechtelijke handhaving de wettelijke bevoegdheid om goederen in beslag te nemen.